

DİRANAZ

SİNOB HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Sinob Halkevindeki konfranslar	İ. Akdoğan
Sinob lâıyk olduğu yüce mertebesine ulaşacağı gün uzak değildir	T. Taran
Bu yazın yaptığım gezimlerden duyuşlarım	Ş. S. Kubilay
Biz kimiz	Dilâver Can
Genlik refahımızın artacağına işaretdir	Ali Ersoy
Yaralar Sargılar	F. Dikmen
Dıranazın çıkması dolayisile	H. Nezihi
İki hatıram	M. Gürer
Gazel	H. Nezihi
(Şiir)	F. Dikmen
Sinob hakkında tarihi malûmat	A. Ersoy
Kısa Haberler	***

SAYI — 3

31 Mart 1936

İmtiyaz sahibi: Sinob Halkevi İdare heyeti

Neşriyat Direktörü: Ali Par.

Basıldığı yer: Sinob İl basımevi.

DIRANAZ

Ayda bir dafa çıkarılır , Sinob Halkevi kültür dergisidir.

Atatürk Diyor ki: (3)

İstikbalde dahi, seni bu hazineinden mahrum etmek isteyecek dahili ve harici bedhahların olacaktır.

Sinob Halkevindeki Bir Konfransdan :

" Bir yerde göze çarpan gerilik ,
o yerdeki Coğrafi şartlarla içimai
şartların uyuşup kaynaşmamasından
ileri gelir. "

Profösör: Yusuf Kemal

Sinobun Coğrafi yapısını bütün dünya tanır ve beğenir. S yısız soy-sallıklara kaynak olan bu sevimli yer, tarihin de pek çok beğendiği ünlü bir diyardır. Yaratdığı ve göksünde besleyüp büyüttüğü medeniyyetlerle, onun eşsiz güzelliği acuna yapılmıştır.

Batının Akdeniz kıyılarından gelen çıplak göğüslü gemiciler, onun sihirli topraklarında birer sanat sembolü olmuş. Doğudan Kafkasları aşan akınlar, yine onun pirlanta göksündeki kaynaklardan içe içe ermiş ve erginleşmiştir.

Tabiatın bu sihirli ve sevimli çocuğunu yakından gören ve içinden bilenler, onun seyrine doyamazlar. Karadenizin kıyılarında bir inci dizisi gibi sıralanan bütün güzellikler onun arkasına takılmış gibi görünür. Diranazın zümrüt tepelerinde göklere yaslanan bu güzel diyarın, bir şahin süzülüşle denizlere doğru ne tatlı bir

akış... Sonra enginlere dalan ne baygın bir bakışı vardır.

Yıldızlardan örülü tacını, Diranazda giymiş, ak köpüklerden dizili gerdanlığını, ada kıyılarında takmış bir yurt kralicesidir.

Sağında, kayalarla denizin göğüs göğüse döğüşüğünü, solunda toprakla suların kucak kucaga öpüşüğünü bir anda görürsünüz. Kale dibinden fenere kadar uzanan kıyılarda giceyi seyretmek ne hoştur. El ele tutuşan koyların koyu gölgeleri, ruhlara ne ürpertici bir neşe saçar. Ayın yağdığı yıldızlarla çerçivelenen bu gölgelerde perilerin gülüşüğünü işidir gibi olursunuz.

Serin rüzgârlarına yoldaş olan ılık güneşleri, gönüllere sağlık yaratan bir tanrı okşayışı duygusu verir.

* * *

Fakat binlerce yıl önce sayısız tacerük içinde saklayan bu efsaneler diya-

5037393
1936, 3-12

Sinob Lâyıf olduğu Yüce Mertebesine Ulaşacağı Gün Uzak Değildir

S. H. Evi Başkanı
T. Turan

Tarihten önce Karadeniz kıyılarındaki kuru'an şehir Sinobdur. Milattan binlerce yıl evvel 200 bin nüfusun toplu bulunduğu Sinob şehri asırlarca bir çok medeniyetlerin doğuş ve yükseliş merkezi olmuştur.

Büyük Feylesof Diyojen bu memlekette büyümüş ve bu memleketin kültür kaynağından feyiz alarak uzun yıllar Ispartalıların medeniyet, ahlâk ve sosyal hayatları üzerlerinde insanîyet senbolü olmuştur. Sinobun milâttan sonra aldığı ehemmiyet ise daha geniş olmuştur.

Akdeniz'in şimal kıyılarından akın eden bezirgân uluslar ve bilhassa Venediklilerle Suriyeden gelen Fenikeliler Sinobu uzun yıllar ticaret merkezi ittihaz etmiş olduklarını tarih önemle kaydetmektedir.

Sinob Selçuk oğullarının eline geçtikten sonra Kırım sahillerinden başlayarak hududunu Hazer denizi

rının bugün ne kûskün bir hali var. Hava, su ve toprağından fıskıran varlıklarla içindekilere en ileri bir yaşayış yaratan bu şirin ülke, şimdi neden böyle sessiz ve durgundur. Yoksa bir kaç bin yıl önce cömerd, yumuşak ve güler yüzlü olan tabiat şimdi kiskanç, katı ve abusudur. Bugün çöküntülerine rasladığımız tacları besleyen iklim, acaba yine o iklim değildir.

Bu ülkenin Coğrafi yapısındaki düzenlik ve güzelliğe hayran olan tarih fikrinden dönmemiştir.

Sinobun büyükleri !... Sinobun çocukları !...

İçinde yaşadığınız bu yurd parça-

Yurdumuzu Çelik Ağlarla Süslemekte Olan
Nafia Bakanımız Sayın Ali Çetinkaya

sının göz kamaştırıcı güzelliğine tapın! Eşsizliğine inanın!

Yurdunuz, şimdiye kadar kendi tabii şartlarıyla el ele veren ve uyuşan sosyal kurullardan hiç bir şey esirgememiştir. En güzel ve en düzenli Coğrafi bünyeler, en muvazeneli sosyal bünyelerle kaynaşmadıkça faydalı olamaz. Bu zengin ve güler yüzlü ülkenizin hazinelerinden faydalanmak istiyorsanız kendinizi onun şartlarına uydurun. Bu uygun-suzluğu gidermek yolunda savaşa girişin Halkevimizin vereceği öğütleri dinleyin.

İ. Akdoğan

çevresine ve Kafkaslara dayayan Altun ordu hükûmeti devrinde Sinob limanının aldığı önemi de kayde şayanı. O tarihlerde Altun ordunun sahil şehirlerinden yelkenli ticaret gemileri mallarını hep Sinoba getirerek başka diyar gemilerine bu limanda aktarma ederlerdi.

Sinob limanı Karadenizin şimal bölgelerinden Akdenizdeki ölkelere yapılan münakalatın tiransit merkezi idi.

Sinobdan başlayarak Anadolu'nun ortasından geçen ve Antalyaya kadar uzanmış olan muntazam bir yol Sinobu karadan Akdenize bağlayordu. Bu yolun emniyeti için her 20 kilometre aralıka kervansaraylar yapılmıştı. Şimdi birer harabe olan bu konak mahallerine yer, yer tesadüf edilmektedir.

Sinob Selçuklardan Osmanlıların idaresine geçtiği devirlerde bile ehemmiyetini gaip etmemiştir.

Uzun yıllar Karadenizde en büyük bir şehir ve en ticaretgâh bir liman halinde mevcudiyetini korumuş olan Sinob son yıllarda birbirini kovalayarak geçirdiği büyük yangınlar ve afetler ile eski halini gaip etmiştir.

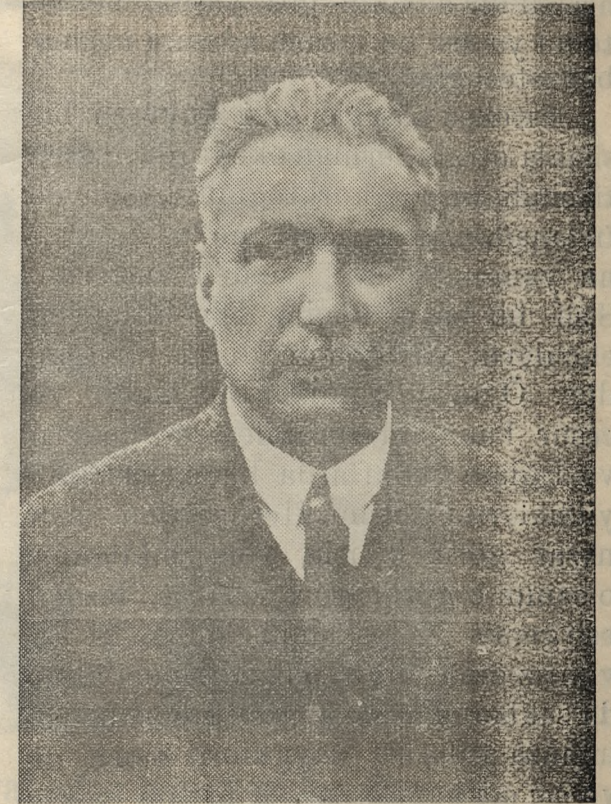
Üzerindeki önemli tarih izleri halâ silinmemiş olan Sinobun tekrar lâyıf olduğu mevkii alacağı günler uzak olmasa gerektir.

Yurdumuzun şimal kıyılarını Coğrafya üzerinde tetkik ederken görürüzki İstanbul boğazından itibaren ta Batuma kadar uzanan sahillerimizde en dehşetli deniz fırtınalarına karşı en emin bir liman yalnız Sinob limanıdır.

Tabiatın bu kadar müstesna olarak vücuda getirmiş olduğu Sinob limanının Cumhuriyet hükûmetimizin hazırlamakta olduğu ikinci beş senelik

pılanında yapılması kararlaştırılan ve ada pazarından başlayarak şarka doğru uzayup gidecek olan şimal hattına Tosya ile Osmaniye arasından bir şube hattı ile bağlandığı takdirde bu limanın alacağı ekonomik ehemmiyeti çok büyük olacaktır.

Bayındırlık Bakanımız Sayın Ali Çetinkayanın dördüncü kurultayda bize verdiği büyük ümitler ile Sinobun yakın bir istikbalde alacağı önemli durumunu şimdiden gözlerimin önüne getirerek Cumhuriyet idareminin bize göstereceği o mutlu günlerin neticesi olarak Sinobda belirecek hayat ve inkişaf hamlelerini görüyorum.

Sinobun tarihi ve ekonomik durumu hakkında önemli bir eser yazmağa başlamış olan Sinob Sayıncı Doktor Galip Hakkı Üstün

Bu Yazın Yaptığım Gezimlerden Duyuşlarım

Ş. Sami. Kubilay

Pek güzel bir otomobile imrendim ve Sinobdan - Boyabada kadar bir gezinti yaptım. Bindığım makine Ford müessesesinin 935 modeli imiş. Şöför Çangırılı, makine Amerikalıdır. İçinde iki yolcu var. İkisi de öğretmen biri İstanbuldan geliyor köyüne dönüyor, öbürü canlı filim görmek üzere Boyabada gidiyor. Ben makineye atlar atlamaz havada somurtmağa başladı. Galiba oda benim gibi mevsimsiz bir nezleye tutulmuş olacak. Hem de şiddetli aksırmak, göz yaşları dökmek falan filan. peki yağmuru nezleli bir adamın göz yaşına benzetelim ya sisi bu nezleli adamın nesine benzeteceğiz?

Dıranaz başı sis gibi kuvvetli bir silahla etrafa ferman okuyordu. Sisten tiksindiğim ve korktuğum kadar, ne fırtanadan, ne tipiden, ne kasırgadan ne yangından ve selden ürkerim. Sisli bir hava benim için bitmeyen elemelerin, yasların doğduğu bir gündür. Öyle değilmi?. En mahir ve cesur kaputanların bile en modern ve sağlam vapurlarda bu sırnaşıktan yıldıklarını bilirim. Her şeyden sarfı nazar görmek için yola çıktığımız o canım o güzel göreyleri sis, bizden esirgemiş ve kıskanmış olmalı ki sevimsiz örtüsünün ıslak zerrelere altın da sakladı durdu. Uç dört çoban yolumuza atılarak, dayı kibrit kibrit diye acı acı bağıştılar. Kibritim yoktu veremedim ve onlara çok acıdım. Fakat birde düşünüyorum, kibritim olsaydı verseydim, acaba buralarda or-

manlarda yangın çıkarırlarmıydiki. Belki buna tesadüfen mani olduğum için memnunum. Fakat, yırtık pırtık ince keten elbiseleri içinde titreyen bu çocuklara kalbimden kopan bir sızı ile acıdım. Belki benim düşüncümde evham vardır ve düşünce ters olabilir. Onlar kibrit bulmuş olsalardı, açıkta, bir yerde, topladıkları kuru çalıları, dikenleri, her çobanda bulunması lâzım gelen o ağır ve keskin bıçaklarla biçecekler ve çatırdıyarak yanan alevler karşısında keyiflenecekler oh deyecekler ve gerine gerine ısınacaklardı. Onları bu sıhhatli ve tatlı visaldan mahrum ettiğim için cidden üzüntü içindeyim. Zavallı çobanlar sisten adam akıllı ıslanup üşümüş olacaklar ki, kibrit dayı kibrit diye makinenin önüne kadar atılmak cesaretini göstermiş oluyorlardı.

Şöför bu Amerikan yapısında, sanki Sinob - Boyabat rekorunu kırmağa çalışıyordu. Ne konuşuyor, ne duruyor, ne de sigarasını içebiliyordu. Kendisine acele işim olmadığını söyledimsede para etmedi ve bildiğinden hiç şaşmadı. ve bindiği arabanın yapıcılar gibi manasız rekor hevesile garabetini gösterdi. Ne garib. Sık virajlar, keskin kavisler çoğalmıştı. Yolların dar ve bozuk kısımlarına bu virajları da katar ve birde şöförün Amerikan vari koşuşunu eklerseniz halimizin nice olduğunu artık sizler de pek âlâ tahmin buyurabilirsiniz.

Kente - Boyabada yanaşmıştık. Bir eşekte ihtiyarca bir adam köyüne dö-

niyordu. Alına güneş yurmasına rağmen kasketinin vizyerini arkaya çevirmişti. Bu şekilsiz ve biçimsiz giyiş karşısında hiddetle ürperdim. Ta karşıdan gelirken dikkat etmişim. Meğer son hoca bozmalarındanmış. Kocaman ve tımarsız sakalı, latası ve çakşırıyla kendisi idi. Demekki kasketi ters geymeği, ters görüşü ve ters düşüncü ile bir dereceye kadar kabul ediyor. Zavallı ahmak... Kent üç sene evvel bıraktığımdan biraz daha ihtiyarlamıştı. Bunu bir tabiat kanunu biçimindeki telâkkilerin izi asla kabul edemeyeceğim. Çünkü Şarlara ve kentlere çökmek ve sümek isteyen harabiyet ve eskiliğe imar tırpanile girişen uraylar savaşlarında daima muvaffak olmuşlar ve oraya temiz ve yeni bir sosyal ışığı salmışlardır.

Dünkü Ankara, bugünkü Ankara, Türk azminin nelere kadir olduğunu bildirüp göstermesi itibarile şayanı dikkattir. Karınca kaderine çalışabilir. Yeni bir motor sesi duydum. Yeni bir temel açılıyor gördüm. Motor sesi dabağ fabrikası, yeni bir temel, beton dökülen modern ve verimli bir müessesese olacağı söylenen bir çeltik fabrikası.. parkındaki akasyaları ve çiçekleri diken eller öptülsün...

Gençlerin voleybol alanı da pek güzel.

Özet : Boyabat ensesine yaslanmış heybetli kayalıklar üzerine oturtulmuş olan tarihsel anıtlarile, kalelerle bu şanlı ve değerli Türk kentinin ebedi ve silinmez olan şanlı tarih sahifelerinin birer muhrudur.

Geçen ay içinde Gösterit şubemiz tarafından temsil edilen Operetli
Himmetin oğlu piyesinde rol alan arkadaşlar

Biz Kimiz?...

Ortaokul Türkçe öğretmeni
Dilâver Can

Biz kimiz; sormayınız bizi duşmana, ile...
Tarihi karıştırın belki o gelir dile.
Ondan sorun benliği ateş olan bizleri;
Arayın havaları, yerleri, denizleri...
Her yerde, her konakta bizden bir iz olacak..
Acunun her yanını dolaşın köşe bucak..
Bir gök vardır; birdane, yalnız birdane cihanda..
O kökün her bir dalı Tibet, kafkas, turanda..
Onun adı okadar ünlü ve şanlıdır ki
Yetiştirdiği topraklar öyle al kanlıdır ki...
Yer yüzünde yalnız onun çiçeği açar,
Kırmızı beyaz rengi dünyaya hayat saçar..
Canlı dal budagını dört yana salan bu kök..
Bir ağacın köküdür; o kök: büyük ünlü türk!..
Saygılı Türk; şanlı Türk...

Himmetin oğlu Piyasından ikinci bir sahne

Genlik Refahımızın Artacağına İşaretler

Ali Ersoy

Bir memlekette görülen kuvvet ve zenginlik, o memlekin tabiat ve nüfusunun müşterek yardımlarının mahsuludur.

Tabii servet ile insan enerji ve zekâsının birleşmesi bir milleti yüksek bir kuvvet ve saadete isal eder.

Tabiatın teşkil ettiği su, toprak, hava, hararet gibi hadiseler yetiştirme kuvvet ve kudretini meydana getirir.

İnsanda bu kuvvetleri toplayup dissipline ederek harekete getirir ve tabiatın bu iptidai maddelerini (Transformer) eder. İşte burada tabiat ile insanın birbirine olan yardımı tecelli ediyor. Binaanaleyh her nerede insanın yüksek kapasitesi ile tabiatın zenginliği birleşir ise orada servet ve refahın büyük bir mikyasta inkişaf eylediği görülmektedir.

Türkiye milli hudutları içinde bu inkişaf ve refah şartlarına malik olan bir yerdir.

Bu memleket ziraî inkişafa nekadarmüsait ise modern sanayiîni adeleri kamı mesabesinde bulunan demir, kömür gibi maden kaynaklarının (Hidrohpine) su kuvvetlerinin bolluğu sayesinde endüstriyel sahada dahi o derece ileri gitmeğe müsaittir.

Bu cihet böyle olduğu gibi zaten, Türk cemiyetinin iktisadî enmuzelelerinden biride sanattır. Kablel islâm Türk mamulatı sınaiesinin muhim kazançlar getirdiği, malumdur.

Esasen Türklerdeki sanat istidadı hiç bir zaman sönmemiş tarihin bütün devirlerinde gendini göstermiştir.

Maalesef bundan bir asır evvelki sanayiimiz himayesizlik ve siyasâl hatalar yüzünden mahvolarak milli mallarımızın yerini ecnebi malları tutmuştu. Cumhuriyet hükümetimiz mazinin bu hususta ki hatalarında temelinden düzeltti ve hemen yurdumuzu endüstrileştirmek için işe başladı ve buna ait ilk programını muvaffakiyet ile tatbık eyledi. İşte gözümüzün önünde yer yer kurulmuş olan büyük büyük fabrikalar hükümetimizin bu yoldaki mesaisinin muazzam birer abidesidir.

Hükümet bu defa yeniden beş senelik ikinci endustiri planını da hazırlıyor. Büyük bir terakkî hatvesi daha atmaktayız. Artık millî sanayiimizin az bir zamanda inkişaf ederek memleketimizde genlik ve refahın artacağına şüphe yoktur.

Yurd Bilgisi (Yaralar, Sargılar)

F. Dikmen

934 yılı Yaz aylarında Boyabad ilçesinin yakın bir köyünde öteden beri görülen (Petrol) sızıntısının o sıralarda çoğalmakta olduğu görüldüğünden ilgili kişiler tarafından araştırmalar, incelemeler yapılıyor. Mühendisler gelüp geziyorlardı. İşte tam bu sıralarda orayı görmek ve anlamak için bir geziye çıkmışdımki, gereken bilgiyi aldıktan sonra da yolumuz (Durağan) kamunu yakınlarına doğru uzamış oldu. Atlarla altı saat yoruluktan sonra gidüp görmek istediğimiz meşhur (Arım deresi) ne varmış bulunuyorduk. Yüksek, sivri, pek korkunç kayalıklar arasında ki dar bir vadiden geçen bu (Arım deresi) çayı boyunca adım, adım ilerledikçe, eskiden işitmiş olduğumuz çok eski mağara ve mezarları ve eserleri arıyordık. Bize haber verildiği gibi, Lidya, Poligonya ve Romalılara ait olacağı sanılan eserler gördük. Uzmanı ve bilgini olmadığımız bu tarihsel iş üzerinde fazla durmayarak gördüklerimizi not edüp, akşam bir köyde kalmak üzere yollandık. Derede suların az olduğu ve havaların güzel gittiği böyle bir çağda görünümü insana korkular veren bu (Arım deresi) nden çay taşları üstünde sekererek, çalılıklar arasından geçerek (Durağan) yolu üzerinde (Alpaşalı) köyünün Edilli mahallesine indik. Bütün o bölgenin ekimi, ürünü, çeltik, Pirinç idi. Bu ürünün o günlerde

bişme ve derme çağı olduğundan kendilerinden gereken bilgiler aldık. Biz konuklarını Türklüğe yakışır bir yolda ağırladılar. O gece bir evin temiz odasında yattık. Akşam yemekten önce ve sonra bağlamalar çalarak güzel köy türküleri çağırarak, okuyarak yarenliği şenlendirdiler. Sabahı, şekerli, kaymaklı, süt ile ekmeğimizi yedik. den sonra oracıkda gözümüze çarpan bir tepeye çıkmak istediğimizi söyledik ve giyinüp çıktık. Bu tepe dış budak ve küknar fidanlarıyla süslü idi. Ağır, ağır dik yamayı tırmandık. Şu baha biçilmez çok şirin yurdun buradan şeyine doyulmaz göreyleriyle gözlerimiz, gönüllerimiz daba şenlendi. Gereken şeyi sorup, anlayarak aşağıya indik. O anda, rençberlerden biri bize dönerek dedi ki; şurada görülecek bir yerimiz var, luyunun gidelim.

Beş kişi ilüliyere, nasılsa ikiye ayrılmış bir tepenin arasındaki derin, serin bir oyuga, yarıgagirdik. Hemen bir metreden fazlaca bir genişlikde olan bu yarığın içi kum, yanları kayalık, tepe-i, iki tarafı birbirine çok yakın dipile bir kaynakdan terak buz gibi su akmakta. Burası dediler, bizim şifa yurdumuzdur !...

Biz burada terleyen, yanan, (Sıtma, Humma, Tifo gibi olacak) bazı hastalarımızı eyi ederiz ...!

Anladıkki burası onlar için bir mezardır. Öyle ya; böyle bir yerde, na-

lattıkları yo'da bir hasta nasıl şifa bulurdu ? . Fakat onlar inanıyorlardı.

Yine diyorlardiki ağır hastamızın çıblak gövdesine şu akan eyi sudan iki üç kova döküp kilim, keçe, aba gibi bir şeyle sararak doğruca yatağına yatırırız. İki üç gün içinde eyileşüp kalkar. Eceli geldise elden ne gelir dediler. Ne şaşı'acak, ne acımacak şey deyüp, kendilerine bu (batıl idkatlardan) vaz geçmelerini, şehire, doktora, hastahane'ye başvurmalarını, devletin bakacak adamları olduğunu söyledi. Gafletin çok acı devletin kurak yollarına dalınış bulunan bu köylü kardeşleri bu acıklı durumdan

kurtarmak çağları çoktan gelmiş bulunuyor.

Türklüğün yücelme ve gelişme kaynağı olan halk evlerimizi bu yönden çok önemli (hemde ulusal - kutsal) bir ö levle karşılaşmış görüyoruz. Bütün eskilikler, bütün kötülükler, birden giderilmez, silinmez isede bu işde bilgi ile, ilgi ile yol alınması, daha ziyade geçikmemesi gerekdir sanıyoruz.

Bizden olan, bizim olan o köylü kardeşlere kurtarmak ellerimizi uzatmalı... Yaralarını sarmalı, emlerini (i ac) sarmeliyiz.

Evimizin Spor Kolu Gençlerinden Bir Takım

Dıranazın Çıkması Dolayısıyla

Haşim Nezihi

Dıranaz ilk sayısı ile bizi büyük ümitlere düşürdü ve yurdun her bucağında ki evlerden çıkan seslere Sinobun sesinde karışması her halde çok sevinç verir bir haber oldu.

Dıranazın bu ilk sayısında en çok göze çarpan nokta memleket harsiyatına fazla yer verilmesi dir ki bu hareket kültür ve hars kaynağı olan evlerin yüksek amaçlarının daha çok iyi ve daha derinden kavrandığına büyük bir işarettir.

Sinobun ekonomi ve tarım bakımına ait yazılarından sonra bilhassa halkiyat işinde kendi kendini yetiştirmek suretile eidden üstat olan ve Sinob halkiyat ve harsiyatını bihakkin tetkik etmiş bulunan değerli ve genç arkadaşımız [M. Şakir] in Sinob

tarihi üzerinde ki yazıları çok değerli ve okunmaya çok lâyık bir tetkik eseridir.

Bundan başka ötedenberi Rızanur kitap sarayında bulunub da bir türlü tercüme edilemeyen İngilizce yazılmış Sinob tarihine ait eserin tercümesine başlandığı haberi de ayrıca sevinmeye değer bir müjdedir.

Sinob gerek tarihî ve gerek harsiyatı itibarile çok zengin bir yurd köşesidir. Bu itibarla bütün bu hazineleri ortaya koyup hepimizin bilgilenmesini temin edecek bir dergiye şidetle lüzum vardı.

Dıranaz işte bu büyük işi üzerine almış olmak dolayısıyla takdire lâyık ve kutlanmaya haklıdır. Ona büyük başarılar dilerim.

İKİ HATIRAM

Sinob Orman Mühendisi
M. Gürer

Türkiye coğrafya haritasına göz ilişdirüp mikyaslarına çok kere gözlerini bakar görmez alışdıranlar Sinob koyunun inceliği ve yer, yer kıvrıntılarını birdenbire şüphesiz canlandırmazlar. Halbuki aynı şahıslar bu güzel koya vapurla daldıkları vakit kendilerini bir kıtaoğın kâşifi derecesinde hayret ve sevinç içersinde bırakırlar. Denizin ta derinliklerine kadar yüzü koyu uzanmış iri bir kafa altında uzanan ib ince bir endam...

Hakikaten Sinob ; şimali anadolunun en incelmış, narin yapıda tabii ondulesile tovaletini daima muhafaza eden yegâne şirin bir koyuna malikdir. Kara denizin hele bu mevsimde göklere varan korkunç gürültüsü,

kıyıları gemiren mor köpüklü dalgalarına rağmen koy pişkin bir insan alışkanlığıyla vurdum duymaz, Yaz, kış uyur. Sessizliğine yaraşan eyi taraf şirin oluşu...

Şehre çıkarsınız ... beş, on adım sonra sağınız deniz, solunuz yine deniz. Size ne taraftan geldiğinizi sorar. Yavaş, yavaş uzaklaşıp yeşillikler yelpazeleşir. Bir az daha ilerleyiniz bir anda şaba kalkan, kara denizi önüne secdeye sermiş bütün gurur ile, bütün azemetele parlayan yeşillikler diyari... Burası göğü delen düz, muntazanın dizi, saçlı küknarlara, çamlara ruh, can veren Dıranaz. Bu iki sevgili sanki sözleşmişler :

Koy Dıranazın kolları arasında Dıranaz koyun kucağında.

Evimizin Keman Kursundan Ders alan Talebelerinden Bir Gurub

Yesari Babanın Olduğunu ve Sonradan Elime Geçtiğini Söydiğim İki Gazel

GAZEL

Bir hurî kıyafet yine bir dilberi dileti
Ateşlere yandırdı bu dil mülkünü yahu
Bülbül nice lâl olmağa âlem nice hayran
Güftarını gûş eyliyenin çeşmi akar su
Takatını kodu bizde acep nim nighile
Mahvetti bitirdi beni bu gözleri ahu
Viraneye döndürdü dili zarı (Yesarî)
Bilmem ki eya bir yeni afetini nedir bu ?

GAZEL

İlak vergisi çok danei enbanımız almaz.
Anbarlarımız arsayı dükkânımız almaz.
Ugratma riya ehlini sen meclise asla
Hiç kimse kabul eylemez erkânımız almaz.
Gelse kapuya ağlasa bin sızlasa dursa
Çirkin ameli, fasi lî, derbanımız almaz.
Hud'a ile rahmanî görünse bile bil ki
Zahirde ve batında nighbanımız almaz.
Hı su gazabu kizbile alude ne şüphe
Retmayeyi, napuhteyi meydanımız almaz.
Ş hit kosa dünyayı ve illaki münafık
Sıgmaz gönüle keffeî mizanımız almaz.
Her kim ki bu işlerde bulundiyse (Yesarî)
Bil ki anı hiç meclise merdanımız almaz.

Haşim Nezihi

ŞİİR

DIRANAZ....!

Dıranaz, Dıranaz, ey yeşil Dıranaz
Her çağ,da serinsin, yanına varan az
Kışın hep karlısın, yazında esinli
Onunçün her vakit seninle duran az !
İçmeğe doyulmaz, duru, buz kaynağın
Başına varupda bir sofraya kuran az
Gökçek, hoş durumlu öyle bir gelinsin
Niçün bu, nedendir, özünü soran az !
Evrene ün salar, alçalmaz başın var
Bu işin sırrını açupda eren az !
Ne yönden bakılsa, sana hiç doyulmaz
Cennetten örneksin, safanı süren az

Dıranaz, Dıranaz, ey yüce Dıranaz
Sen bir hoş kitap,sın, okuyup, düren az
Bu güzel (İl) de sen, egemen, yücesin
Bu yüce varlığı sana (çok gören) az
Asırlar sunarsın, ulus hem yurd için
Sanarım bu yolda us,unu yoran az
O, geniş bağrında gömüçler var senin
Seninle konuşup, gönlüne giren az !
Sana ben (Dıranaz) deyüp te geçemem
Karşımda bir bağsın, gülünü diren az
Şu (Sinob) ilinde bir demet çiçeksın
Ne varki, (Emirik) çelenkler ören az!

Ferid Dikmen

Sinob Hakkında Tarihi Malumat [1]

Ali Ersoy

Sinob insanın pişkâhı tamaşasına bir birinden cazibeli güzel ve bedii manzaralar ve çok enteresan tarihî levhalar açan ve serpen ve her yerinden binlerce senenin tadisatı tarihîyesi fişkıran bir mahaldir.

Bunce bedii manzaralarile insanın hayranlığını celp eden ve bir çok tarihî vakaların ceryanına cev'enkâh olmuş olan bu diyar cizmekadimede Tesalya Kralı Esonun oğlu Jason namındaki perensin arkadaşı Otolik t u a f n ' a n bina edildiği rivayati me. l o ledendir.

Sinob bu suretle otuliyin elivle bina edilüp dünya hartasında yer aldığı zaman ne olduğu ve orada bir hükümetin t şekköl edüp etmediği vey müstamere haline konulup konulmadığı belli değildir. Yalnız bundan sonra adalar denizi sahilinde vakı küçük Asyanın eski ayaletlerinden biri olan Millet şehri sekenesinin iki defa burasını gelüp istimar eylediği görülyor.

Bu devirlere tesadüf eden zamanlarda olsa gerekdir ki Sinob coğrafi mevkii ve geniş iki limana malik olması gibi normal gelişinin yardımı ile az bir müddet içinde ticaret ve mamuriyetin en yüksek derecesini bularak Karadeniz şehirlerinin metropolu olmuştur.

Bundan sonra Mitirdadepatorun devri geliyor. Bu devirde me hazım ız bize Sinobun Pont Krallarının makarrı olduğunu göstermektedir. Bu tarihte Si-

nobda görgemli binalar kurulmuş. Mamuriyet eserleri belimmiştir.

Fakat bilahare Mitirdadın Romalıları ile yaptığı bir muharebede Roma generallarından LÜKÜLÜS tarafından zabt ve tahrip edildiğinden bir müddet önemini gayip etmiştir.

Sinobun bu defa Romalıların eline geçmesi büyük Mitirdadın kablel milât 90 dan 63 e kadar fasılasız yaptığı muharebelerden birine musadif bulunmaktadır. Fakat kablel milât 45 de Romalılar tarafından Koloni edilmiş olduğundan tekrar umran ve ticaret noktasından ilerlemiştir.

Milattan sonra Dördüncü asırda Sinobun tekrar Pont hükümetinin eline geçtiği görülmektedir. Bu tarih ş a k i Roma imparatorluğunun teessüs eylediği vakıt Paflagonyanın Pont Hükümetine iltihak eylediği bir zamana tesadüf eyleyor.

Meşhur İskenderin kablel milât 323 de vefatından sonra Paflagonya kıtasında müstakil bir hükümet teşekköl etmişti.

Paflagonyanın en meşhur hükümdarlarından olup kablel milât 121 tarihinde vefat eden İkinci Pilemen özelvesini Pont hükümdarı yedinci mitirdaha terkeylemişti. Fakat olvakıt Bursa, Ertuğrul, İzmir ve Bolunun nısı garbisinede ierayı hükümet eden

[1] Mehaz: eski Rus sefaini kumpanyasının 1912 de çıkardığı Fransızca mecmua, 1912 tarihli küçük Larus; eski Kastamonu salnamesi,

Bitina hükümdarlarından Nikometin oğlu Pilmon Romalıların yardımı ile bu kıt'anın kısmı azamını zabteyleti. ve kablel milat 63 tarihinde vefat eylediğinden bu kıt'a Romalıların eline geçti.

Bu tarihi vekayın ceryanına ve Paflagonya kıt'asının paytahtı [2] Sinob olduğuna göre Pont Krallarından evvel Sinobda Paflagonya Krallarının oturduklarına ihtimal verilebilir.

Bir vakıtlarda Sinob, orta çağda Aleksiskommen tarafından tesis edilerek 1261 tarihine kadar mevcüt bulunan Trabzon imparatorluğunun yedizabına M. 1204 geçmiştir. Lakin 10 sene sonra yani milâdın 1214 hieretinin 612 senesinde Selçukî hükümdarlarından Keyküsrev oğlu Keykâvus tarafından zabdedilmiştir.

Selçuk devletinin inkırazı zamanına musadif 690 tarihi hierisinde Sinob Kastamonuya bağlı idi. O sırada Kastamonu hakimi Şemsettin bey ilânistiklâl ederek orada müstakil bir idare kurdu. Bu sülâleden Emirşucaettin Adil bey, Kötürüm Bayazıt bey, İsmail bey, Kızıl Ahmet Bey 174 sene sırasile Kastamonu; Sinob ve mülhakafında ierayı hükümet eylemişlerdir. Nihayet bu havali 865 hieri milâdı 1459 da Osman oğullarından Fatih Mehmet tarafından zabdedilerek Osmanlı memalike ilhak edilmiştir.

Selçukî devrinde Sinobta Çepni türklerinin bulunduğu ve bunların kasabaya denizden vakı bir duşman tecavüzünü defettikleri selçuknamede yazılıdır.

Sinobun Keyhüsrev oğlu Keykâvus

[2] Paflagonyanın payitahtı hakkında müellifler, müttelik değildir. Küçük Larus Sinobu gösteriyor.

tarafından zabt ve istilâsından 50 sene sonra maruz kaldığı bir duşman tecavüzünü meneden ümeradan Müinitdin pervanede burada kendi namına müstakıl bir hükümet kurmuştur. Bu sülâlenin 699 tarihine kadar Sinobta Bağsız egemenliği görülyor.

Sinobta Asariatıkadan Mitiraddin Şatosunun ankazı ile şehrin etrafında bulunan kısmen yıkılmış kaleler nazarı dikkatı celbeder.

Bu kalelerin hangi devirde yapıldığı belli değildir. Yalnız Karasu Kamunbayı Cemil Sinobta 340 senesinde çıkan Türk bağçesi namındaki mecmuanın 7 numaralı nushasında munderiğ tarihi bir makalesinde bu kalelerin kablel milât 1226 tarihinde yunanistandan gelüp ilk defa Sinoba ayak basan ve divareçlik işlerinde şöhetleri bulunan Pelâzyiler tarafından inşa edildiğine ihtimal veriyor.

Sinobta Se'çukî devrine ait Cami, Mescit, Çeşme gibi asar ve mebanile İsfendiyyar zadelerin ve Selâtiniselçukiyeden Mesulisaninin oğlu Gazi Çelebinin ve Ayineli türbe namile maruf Şemsettin timurun oğlu Süleyman paşanın kızı Sultan hatun ve zevcesinin melfun bulundukları türbeler vardır.

Buraya kadar Sinobun geçirdiği tarihi devirleri mümkün olduğu kadar yazdım me hazım ız gösterdim. Çok yaşlı olan bu şehrin dünya hartasında yer aldığı tarihten zamanımıza kadar geçirdiği devirlere ve onun safahatı mülimmesini teşkil eden binlerce senelik hadiseler zencirinin bütün halkalarını bulup bir birine bağlamağa malumat ve tetebbuatım kâfi gelmemiştir. Noksanlarının ikmalini tarihşinaslarımızdan bekleriz.

KISA HABERLER

Sinob Halkevi binası bugünün ihtiyaçlarına yeter genişlikte olmadığından bu yıl içinde modern bir Halk evi kuracağının kurulması için parojesi hazırlanmaktadır.

Binanın çabuk bitirilmesine yardım olmak üzere İlimizin genel meclisi tarafından hazırlanan 936 yılı bütçesine 10,000 lira tahsisat konulduğu sevinçle haber alınmıştır.

§ Parti ve Halkevleri işlerini teftiş etmek üzere Kocaeli Sayısal Ali Dikmen Sinoba gelmiştir. Burada teftişini bitirdikten sonra ilimizin ilçelerine de giderek oradaki Parti ve Halkevleri işlerini de teftiş edecektir.

§ Her hafta Cumartesi akşamları yapılan aile toplantıları çok rağbet bulduğundan izdihâmın önüne geçilmesi için salonun tam yedi buçukda açılması ve küçük çocukların salona alınmaması kararlaştırılmıştır.

§ İlimize bağlı Gerze ve Ayancık ilçelerinde 23 Şubatta büyük törenle açılan Halkevleri programlı çalışmalarına başlamışlardır.

§ Evimizin Bando kolu Ankara Musiki Muallim Mektebi mezunlarından ve orta okul Musiki Muallimi Neş'etin idaresine verilmiştir.

§ Evimizde Piyano kursuna yazılmış ve ders almağa başlamış olan kız talebelerin sayısı artmış olduğundan ikinci bir piyano tedariki çaresine başvurulmuştur.

§ Evimiz Voleybol sahası yeni baştan islâh edilmiştir. Gençlerimiz

bu alanda hergün müsabakalar yapmağa başlamışlardır.

§ Evimiz Futbol sahası için sahil boyunda eski yangın mahallindeki a-saların satın alınması için teşebbüsüne geçilmiştir.

Bu saha yapılmaya kadar futbol oyunları yine orta okul meydanında yapılacaktır.

§ Evimizin Gösterit, Ar ve Kurslar şubeleri Başkan Tefik Turanın Reisliğinde genel toplantı yapmışlardır.

İlbayımız Süreyya Yurdakulunda şereflendirdiği bu toplantı Evimizde altı ay içinde vazı sahne edilmek üzere sıraya konulan piyeslerde arkadaşlar arasında vazife taksimatı yapılmıştır.

Hazırlanan programa nazaran altı ay içinde 10 piyes temsil edilecektir. Bu piyeslerle 35 bayan ile 47 bayı ol almışlardır.

§ Evimizde bir ay zarfında dört konfrans verilmiştir. Bu konfranslardan zehirli gazlardan korunma konfransını Rüşti Turan ve zehirli içkiler ve tesirleri hakkındaki konfransı öğretmen Bekir, Soy adı ve faideleri hakkındaki konfransı Dilaver Can ve Sinobun içilecek suları mevzuu konfransı da Hastane Baş Hekimi Bahir İlder tarafından verilmiştir.

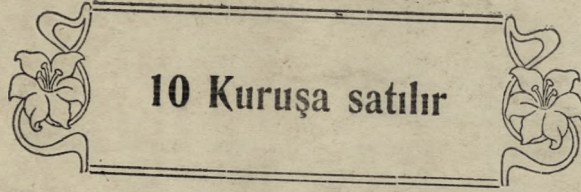
§ Evimizin Gösterit şubesi 23 Nisan çocuk bayramında Hamlet tarihi eseri vazı sahne edecektir.

§ Bir ay içinde Evimiz salonunda dört defa danslı aile toplantısı yapılmıştır.

Dergimizin Yıllığı (100) Kuruştur

Mesul müdürü : Ali Par

Vatandaş !

Yurdseverliğin aynası olan Dergimiz, kıymetli yazılarınızı sevinçle karşılar.

Bütün yazılar ve müracaatlar Sinob Halkevi Neşriyat Direktörlüğüne yapılır.